

Zoutkamp, 7 juni 2019 (Garnalenparty)

Door: Reliejanne Smit

Geachte aanwezigen,

Nadat 2018 begon met schrale vangsten en hoge prijzen leken de garnalen in de herfst van 2018 wel uit de grond op te borrelen. Vangst na vangst, van België tot Denemarken. Ik kan wel stellen dat geen van mijn vissers dit ooit eerder zo heeft meegemaakt.

De prijs zakte daardoor in drie weken tijd zelfs met 6 euro. Maar vangsten van 3 tot 10.000 kilo waren heel normaal. Zodoende werden toch mooie besommingen gerealiseerd.

Sinds de garnalenvisserij het MSC keurmerk heeft verkregen, mag de sector beperkingen op de vangst leggen. En omdat de koelhuizen door de enorme aanvoer vol raakten, gebeurt dit ook en mogen mijn vissers slechts 36 uur per week op zee zijn. In deze beperkte tijd proberen ze voor een prijs van € 2,83 per kilo toch een acceptabele weekbesomming neer te zetten.

De garnalenverwerkers hebben echter vanaf 20 mei een afnamestop ingesteld gedurende bepaalde periodes. Dit vanwege de verminderde pelcapaciteit tijdens de Ramadan en omdat de koelhuizen momenteel vol zijn. Verschillende van mijn vissers liggen door deze afnamestop helemaal stil. Een moeilijke periode voor deze bedrijven.

De machinale pellerij op Lauwersoog heeft geen voorraad en levert alleen dagverse garnalen. De vissers die hieraan leveren, vissen wel in deze periode. Het laat zich raden dat dit onrust geeft onder mijn vissers.

Ik hoop dan ook op spoedig betere tijden, maar als ik van insiders hoor hoeveel voorraad er nog in de koelhuizen zit, kan ik mijn vissers slechts waarschuwen om de hand op de knip te houden en met zo min mogelijk inspanning toch af en toe een reisje te realiseren.

Maar er zijn ook andere bedreigingen. Het jaar 2019 is nog maar enkele uren oud, wanneer het containerschip de MSC Zoë een deel van haar lading verliest. Zo'n 350 containers slaan overboord. Van matrassen, schoenen, kleding tot speelgoed auto's en heel veel plastic komt in zee terecht. Een ecologische ramp die zijn weerga niet kent en mij ernstig zorgen baart.

Mijn vissers hebben twee dagen na de ramp heel veel rommel uit zee opgeruimd. De heer Staghouwer, gedeputeerde van de provincie Groningen, heeft er mede voor gezorgd dat hun onkosten worden vergoed vanuit het Waddenfonds.

Maar het opruimen van alle rotzooi en de effecten hiervan op de natuur zullen nog jaren duren. Ik roep de overheden met klem op om vaart te maken met het invoeren van maatregelen die scheepsrampen zoals deze, en de effecten hiervan, in de toekomst moeten voorkomen.

De kapotgeslagen containers vernielen veel. Mijn vissers op de Noordzee hebben nu nog steeds te maken met netten die stukscheuren door de verloren lading. Inmiddels lijkt het er wel op dat de schade op de eigenaar van de MSC Zoë kan worden verhaald.

Een andere ramp voor mijn vissers speelde zich 50 jaar geleden af: de afsluiting van de Lauwerszee. Op 23 mei, hebben mijn vissers en ik met een kranslegging op zee deze gebeurtenis herdacht. Ook zal in Zoutkamp een monument worden opgericht om de afsluiting blijvend te herdenken. Mijn vissers hebben zich daarna herpakt en zijn vol goede moed verder gegaan. Ze wisten de letters ZK te behouden en de visserij is mede verantwoordelijk voor het bruisend dorp dat Zoutkamp nu is. Mijn vissers gingen elders op zoek naar garnalen, waarbij ze geregeld weer voor nieuwe uitdagingen staan.

Een van die uitdagingen was het dichtslibben van het Westgat. Maar na lang lobbyen en kneden was het in juli 2018 eindelijk zover. Het Westgat werd gebaggerd en het resultaat was direct merkbaar: ook diepstekende schepen kwamen weer in de haven van Lauwersoog. Bij dezen roep ik de gedeputeerden van Friesland en Groningen op om hiervoor met Rijkswaterstaat een onderhoudscontract overeen te komen, want hoewel het lijkt dat het Westgat aardig op diepte blijft, geldt ook hier: voorkomen is beter dan genezen.

In maart jongstleden kon schipper Harrold Broere met zijn maat Kevin Hoeksema naar zee met het nieuwgebouwde schip de ZK5 Klaas sr. Vanaf deze plek wens ik jullie een behouden vaart en goede visserij met de ZK5.

Bij Heiploeg, dochteronderneming van Parlevliet & Van der Plas zijn de bouwactiviteiten gestart voor verdubbeling van de productieruimte. Qua

energievoorziening is men ook op de toekomst gericht. Het dak is onlangs volgebouwd met zonnepanelen voor de opwekking van duurzame energie. Dit past goed bij het verwerken van een natuurproduct als garnalen.

Nieuwbouwplannen zijn er ook voor een gemaal in de dijk naast de Hunsingosluis. Over de juiste plek moet echter goed worden nagedacht. Het voordeel van deze locatie zou wel zijn dat de Hunsingosluis, ofwel 'Hofmansluus', gerestaureerd wordt. De jarenlange verloedering van dit monument is een doorn in het oog van veel Zoutkampers.

Mijn vissers en ik blijven de garnaal promoten. Zo kon op 11 mei de 'Dag van de Garnaal' op Lauwersoog zich weer verheugen in een ruime belangstelling. Zo'n 23.000 bezoekers maakten kennis met de juweeltjes van de zee, onze grijze garnaal. Een geslaagde dag. Namens mijn vissers bedank ik hierbij de vele vrijwilligers en het bestuur van de Dag van de Garnaal.

Onlangs kwam mij ter ore dat de mannen van Solt een plek in de Food 100 van 2018 hebben veroverd en dat hun producten bij Albert Heijn met een 2^e prijs zijn bekroond. Een resultaat om trots op te zijn! Ook Solt zet Zoutkamp op de kaart. Succes jongens!

De visserijsector is van groot economisch belang in onze nieuwe gemeente. Om dit onder de aandacht te brengen bij de politici van de nieuwe gemeente heb ik mijn vissers vertegenwoordigd bij de Noordelijke promotiedagen in Martiniplaza en tijdens de Nieuwjaarsreceptie van gemeente Het Hogeland. Het verheugt mij te zien dat de gemeente Het Hogeland de traditie van de Garnalenparty heeft voortgezet.

Aan het eind van mijn rede rest mij nog de winnaar van de Tjeerd Dussel Bokaal te noemen.

Nog nooit lagen de percentages zo dicht bij elkaar als in 2018. Het was een nek-aan-nekrace tussen de LO13 met 3,34% en de TM19 met 3,45%. De winnaar van de Tjeerd Dussel Bokaal 2018 is de LO13 van Peter Visser uit Paessens. Hij noteerde met 3,34% gemiddeld het laagste percentage ziftsel. Proficiat!

Tot slot wens ik u allen een plezierig en gezellig Pinksterfeest en mijn vissers samen met mijn opvolgster een voorspoedig garnalenjaar!